

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026 – 2027/2028
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	ZAJĘCIA FAKULTATYWNE VII – Zróżnicowanie obrządku pogrzebowego od okresu lateńskiego do okresu wędrówek ludów na obszarze Europy Środkowej
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Humanistyczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Archeologii
Kierunek studiów	Archeologia
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, 4 semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr Agnieszka Půlpánová-Reszczyńska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Agnieszka Půlpánová-Reszczyńska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4			15						2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza o okresie lateńskim, rzymskim i wędrówek ludów wiedza z zakresu wcześniejszych epok pradziejów.
---

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z podstawowymi cechami obrządku pogrzebowego ludności Europy Środkowej od okresu lateńskiego po okres wędrówek ludów
C ₂	Ukazanie typowych i nietypowych zjawisk w obrzędowości pogrzebowej od okresu lateńskiego po okres wędrówek ludów

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu STUDENT	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Zna podstawowe pojęcia związane z archeologią funeralną	K_Wo2, K_Wo3
EK_02	Potrafi scharakteryzować podstawowe rodzaje obrządku pogrzebowego od okresu lateńskiego po okres wędrówek ludów	K_Uo2, K_Uo3, K_Uo6
EK_03	Analizuje poszczególne rodzaje źródeł pod kątem rekonstrukcji obrządku pogrzebowego	K_Wo6, K_Uo2
EK_04	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, akceptacji poglądów innych badaczy oraz stosowania się do zasad etyki zawodowej w pracy naukowej	K_Ko1, K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
1. Definicje podstawowych pojęć odnoszących się do archeologii funeralnej.
2. Zróżnicowanie obrządku pogrzebowego w kulturze lateńskiej
3. Obrządek pogrzebowy na ziemiach polskich i obszarach sąsiednich w młodszym okresie przedrzymskim.
4. Obrządek pogrzebowy na terenach Europy Środkowej w okresie rzymskim i wczesnej fazie okresu wędrówek ludów.
5. Problematyka tzw. „grobow” książęcych” od okresu lateńskiego do wędrówek ludów
6. Zagadnienie „nietypowych” zjawisk w rytuałach pogrzebowych społeczeństw Europy Środkowej od okresu lateńskiego po okres wędrówek ludów

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: wykład z prezentacją multimedialną, analiza przypadków z dyskusją

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	KONWERSATORIUM
EK_02	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	KONWERSATORIUM
EK_03	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	KONWERSATORIUM
EK_04	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	KONWERSATORIUM

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

100% ocena aktywności studenta podczas zajęć, udział w dyskusji na podstawie zadanych lektur

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	25
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
Andrzejowski J., Kokowski A., Leiber Ch. (red.), Wandalowie. Strażnicy bursztynowego szlaku. Katalog wystawy, Lublin-Warszawa 2004

Rzeszotarska-Nowakiewicz A. (ed.), *The Past Societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages 4: 500 BC - 500 AD. In 5 volumes, 2016.*

Skóra K., *Struktura społeczna ludności kultury wielbarskiej*, Łódź 2015, Rozdziały V i VI

Zagórska-Telega J., *Obrządek pogrzebowy ludności kultury przeworskiej nadliswarcińskiego regionu osadniczego*, Kraków 2019

Literatura uzupełniająca:

Cieśliński A., *Stan i perspektywy badań nad nekropolami kurhanowymi kultury wielbarskiej* [w:] *Kontakty ponadregionalne kultury wielbarskiej. Przemiany kulturowe w okresie wpływów rzymskich na Pomorzu*, Gdańsk 2015, 17–29.

Schuster J., Dobór i układ darów w inhumacyjnych grobach książęcych z pierwszej połowy I tysiąclecia po Chr. w północnej i środkowej Europie, Wiadomości Archeologiczne 65 (2014), s. 5-44

Skóra K., *Intruz w kurhanie? O pochówkach wtórnych w obrzędowości pogrzebowej kultur wielbarskiej i przeworskiej*, [w:] *Wymiary inności. Nietypowe zjawiska w obrzędowości pogrzebowej od pradziejów po czasy nowożytne*, „Acta Archaeologica Lodziensia” nr 56 (2010), s. 27-43.

Skóra K., *Twarzą do ziemi. O specyficznej kategorii grobów ludności kultury wielbarskiej* [w:] R. Madyda-Legutko, J. Rodzińska-Nowak (eds.), *Honoratissimum assensus genus est armis laudare. Studia dedykowane Profesorowi Piotrowi Kaczanowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin*, Kraków 2014, s. 473-482.

Literatura uzupełniająca do poszczególnych zagadnień podawana jest w trakcie zajęć.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej